

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โลกเห็นใหม่ โลกเกิดมาเป็นความจริง น้ำเห็นใหม่ ที่ไหนมีน้ำ ที่นั่นมีสิ่งมีชีวิต แต่ถ้าน้ำมันมากเกินไป น้ำมันหกกระ ข้าวปลาอาหารตายหมดเห็นใหม่ น้ำมันต้องน้ำ พอสมควร แต่ที่ไหนมีน้ำที่นั่นมีชีวิต

น้ำใจก็เหมือนกัน ถ้าน้ำใจเห็นใหม่ คุณี พ่อแม่มีน้ำใจมาก แต่ถ้าน้ำใจของเราไม่สมควรไม่พอดี สิ่งต่างๆ เสียหายได้นะ คน.. เวลาทุกข์เวลายากเราเจองานเขา มันเป็นประโยชน์ แต่ถ้าเจองานจนเขาช่วยตัวเองไม่ได้ มันก็ไม่เป็นประโยชน์ขึ้นมา มันเสียหาย มันเสียของ ถ้ามันเสียของ เห็นใหม่

นี่เวลาคนที่มีความทุกข์ขึ้นมาในหัวใจ มันจะสมดุลของมัน แต่ความสมดุลของคน มันตั้งแต่หยาบ กลาง ละเอียด ความสมดุลมันมีแค่ไหน คนเราคนทุกข์คนยากก็ต้องการความช่วยเหลือเจองาน แต่พอเราช่วยเหลือเจองานขึ้นมา เขาต้องยืนในตัวเขาเอง ขึ้นมาได้ ถ้าเขายืนด้วยตัวเองขึ้นมาได้ เราต้องเจองานเขาไปตลอดชีวิตมันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพียงแต่เราจะช่วยเหลือตัวของตัวเองได้มากน้อยแค่ไหน ถ้าเราช่วยเหลือตัวเองได้มากน้อยแค่ไหน เขาต้องพัฒนาขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิต ผลของวิญญูะ เห็นใหม่ เวลาเราเวียนตายเวียนเกิดในวิญญูะ นี้ พันธุกรรมทางจิต เราเกิดลุ่มๆ คอนๆ เราเกิดมาเราทุกข์ๆ ยากๆ มันจำได้นะ

อย่างเช่น โดยธรรมชาติของมนุษย์กลัวผี ทั้งๆ ที่นักวิทยาศาสตร์บอกว่าผีไม่มี เราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาเราว่าผีไม่มี.. ผีไม่มี.. แต่ทำไมเรากลัวผีล่ะ เพราะจิตได้สำนึก เห็นใหม่ พันธุกรรมทางจิตมันเกิดเวียนตายมา มันได้ประสบ มันได้สัมผัสมันมา ทั้งนี้พอได้สัมผัสมันมา มันอยู่ที่จิตได้สำนึกนะ ว่ามีหรือไม่มี ทางวิทยาศาสตร์บอกไม่มี

แต่ถ้าไม่มี.. ไม่มี ใ้ผีตัวแรกกับ ใ้ตัวเราที่นั่งอยู่ที่นี่ ใ้ความรู้สึกนี่คือผี คือผี เพราะอะไร เพราะจิตวิญญูะ ใ้ จิตวิญญูะมันธาตุรู้ ธาตุรู้เวลามันเคลื่อนออกจากร่างนี้

ไป มันจะไปอยู่สถานะที่ไหนล่ะ เวลาสารทำลายได้หมดทุกอย่างเลย แต่สาร
ความรู้สึกอันนี้ทำลายไม่ได้

ถ้าทำลายได้นะ พระเวสสันดร พระโพธิสัตว์ เห็นไหม พันธุกรรมทางจิต พระ
โพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ถ้ามันขาดช่วงกัน มันขาดตอนกันมันจะ
สืบทอดกันได้อย่างไร อำนาจวาสนาบาปมีมันจะสืบทอดกันมาได้อย่างไร ความสืบทอดของมัน
เห็นไหม สันตติ! สันตติ!

สันตติมันไม่ใช่เกิดเป็นดวงๆ ไม่ใช่เกิดเป็นขั้นตอนหรือ สันตติคือตัวของมัน
เอง ในตัวของมันเองสันตติคือสิ่งที่ธาตุรู้ สารที่เวลามัน โคนทำลาย มันย่อยสลาย มัน
เปลี่ยนสภาพของมันไปแล้ว สารหนึ่งไปสู่อีกสารหนึ่ง

แต่สันตติของมัน มันอยู่ของมันได้อย่างไร พอภาวนาไปจะเริ่มเข้าใจได้นะ แต่ถ้า
เราเข้าใจไม่ได้ เราเอาแต่วิทยาศาสตร์มาจับกันเห็นไหม สันตติ ก็ว่าสันตติเป็นดวงๆ
กันไป มันก็ว่ากันไปเห็นไหม เพราะอะไร เพราะว่าโลกเป็นใหญ่

โลกกับกรรม ถ้าเราถือโลกเป็นใหญ่ ถ้าเราถือเอาความรู้ของเราเป็นใหญ่ เราวาง
ความรู้ของเราไม่ได้ ความรู้ของเรามันครอบงำเรา ถ้ามันครอบงำเราเห็นไหม โลก โลก
เพราะความรู้เกิดจากเรา

ความรู้ของคนอื่น ความรู้สึกของคนอื่น ความเจ็บช้ำน้ำใจของคนอื่น มันเป็น
เรื่องของเขานะ ความรู้ความเจ็บช้ำน้ำใจป็นของเราละ ความของเราแล้วมันเกิดที่ไหน
ความเจ็บช้ำน้ำใจมันเกิดมาจากไหน.. มันเกิดมาจากไหน มันเกิดมาจากภวาสวะ มันเกิด
มาจากภพ ภพเป็นของใครล่ะ เห็นไหม

สิ่งที่ความรู้ของเรา ความเข้าใจของเรามันเกิดจากภพ เกิดจากอวิชชา ความไม่
เข้าใจนี้เกิดจากโลกใจ โลกคือหมู่สัตว์ โลกคือสัตว์โลกคือผู้ช้อง เห็นไหม สัตตะ สัตว์
โลก สัตว์โลกคือช้อง ช้องในตัวของมันเอง ช้องในวิภูสงสาร

นี่แต่สัตว์ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐก็ช้อง มันช้องไปหมด ถ้ามันยังไม่เข้าใจใน
สภาพตามความเป็นจริง ถ้าสภาพตามความเป็นจริง เห็นไหม น้ำใจ น้ำใจของผู้ที่สูงกว่า
ครูบาอาจารย์ของเรา เพราะอะไรรู้ไหม เพราะท่านทุกข์มาก่อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ เวลาได้โพธิญาณมา คำว่าได้โพธิญาณมา เสียสละมาทุกๆ อย่างเห็นใหม่ เสียสละชีวิตมาเสียสละทุกๆ อย่างมา เพื่อตัวของท่านเอง ก่อน ความเสียสละ เสียสละเพื่อคนโน้น เพื่อคนนี้ ไม่ใช่หรอก! เสียสละเพื่อตัวเอง แต่ การเสียสละนี้คนอื่นเขาได้ประโยชน์จากการเสียสละนั้น

ถ้าคนอื่นเขาได้ประโยชน์จากการเสียสละนั้น เขาได้ประโยชน์เห็นใหม่ เขาได้ประโยชน์จากใคร ได้ประโยชน์จากการเสียสละของเรา การเสียสละมาจากไหน การเสียสละมาจากใจ ถ้าใจนี้ ภาวสวะอันนี้ พันธุกรรมอันนี้มันได้เปลี่ยนแปลง การเสียสละ การได้เห็นความสดชื่น การได้เห็นโลกมีความร่มเย็นเป็นสุข เราก็มีความสุขใจ มีความชื่นใจ เราก็พอใจของเรา พอเราพอใจ เราก็พอใจจะเสียสละไป

นี่น้ำใจ! น้ำใจถ้ามีมากเกินไปมันท่วมล้นเกินไปนะ โลกนี้มันจะอ่อนแอเกินไปหมด เราจะต้องฝึกฝนเขาให้เขาเย็นของเขาได้ แล้วผู้ที่เสียสละ พอเสียสละสิ่งนั้นมันย้อนกลับมาที่ใจ ถ้าย้อนกลับมาที่ใจ นี่อำนาจวาสนาบารมี เห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสียสละมาทั้งหมด เสียสละแม้ชีวิต ในพระไตรปิฎก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เราเคยเป็น.. เราเคยเป็นพระโพธิสัตว์ เสวยชาติเป็นหัวหน้ากวาง หัวหน้าต่างๆ” ท่านพูดถึงการเสียสละของท่านมา มาก เราเคยเป็น

เพราะปัจจุบันเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนา คือตัวองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเคยเป็น... คืออดีตที่เคยเป็นมา เคยเสียสละมา เสียสละมาเห็นใหม่ เสียสละเพื่อตัวท่านเอง แต่เสียสละในตัวท่านเอง เป็นหัวหน้ากวาง หัวหน้าฝูงกวาง พรานเขาจะมალ่าเห็นใหม่ หัวหน้าฝูงลิง พรานจะมალ่าลิง พาฝูงลิงนั้น ไปให้พ้นจากภัย เห็นใหม่ ท่านเสียสละเพื่อใคร ก็เพื่อชีวิตของท่านด้วย ทั้งหมู่ ทั้งฝูง ทั้งหมู่คณะนั้นด้วย

การเสียสละนั้นมันสร้างบุญญาธิการมาเห็นใหม่ สร้างมาเรื่อย นี่สหชาติ ผู้ที่เกิดร่วม เกิดในสายบุญสายกรรมจะเชื่อฟังกัน จะพูดมีมุมมองที่ตรงกัน มีมุมมองที่เห็นสมควรต่อกัน แต่ถ้ามีมุมมองที่ขัดแย้งกัน ความขัดแย้งกันเป็นผลของวิภูษณะ ผลของวิภูษณะคือว่าเราเกิดร่วมภพร่วมชาติกันมาเห็นใหม่ เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกเราเป็นญาติกัน โดยธรรม

คำว่าญาติกันโดยธรรม หมายถึงว่า เราเกิดมาชีวิตเหมือนกัน เราต้องใช้ปัจจัย เครื่องอาศัยเหมือนกัน เรามีสุขมีทุกข์ในหัวใจเหมือนกัน เราเป็นญาติกันด้วยความสุข ความทุกข์อย่างนี้ไง

แต่เวลาเราเกิดแต่ละภพแต่ละชาติ เราเกิดในชาติตระกูลเราเห็นใหม่ เราเป็นญาติกันโดยธรรม ถ้าญาติโดยธรรม ถ้าเรามีเมตตา เราเมตตาเขา แต่เมตตาเขาณะ คนที่สูงกว่า คือคนที่มีปัญญา คนที่มีปัญญา ไหวพริบนี้ มันรู้สิกรู้รู้รู้คิดใช้ใหม่ แต่คนที่มีปัญญาที่ต่ำกว่า เขาไม่รู้กรู้รู้คิด เขาฟาดงวงฟาดงา เขาไม่ได้ผลประโยชน์ตั้งใจ เขาไม่ได้ตั้งคาคหวังของเขา เขาก็ตีโพยตีพายไปประสาของเขา

แต่ผู้ที่มีปัญญา ผู้ที่มีปัญญาที่สูงกว่า เห็นว่ามันสมควรใหม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงใหม่ แล้วเราจะแก้ไข เราจะบอกเขาได้อย่างไร นี่ผลของวิญญูะ เรามาเจอสิ่งนี้มันขัดแย้งต่อกัน เป็นความขัดแย้งต่อกัน มันเป็นผลของวิญญูะ เราไม่สามารถจะทำให้ทุกคนคิดได้หมด มันเป็นผลของวิญญูะ มันเป็นเวรเป็นกรรมของเขา แต่เราจะทำคุณงามความดีของเรา เราจะเสียสละของเราเราทำเพื่อประโยชน์ของเรา

ฉะนั้น ที่ไหนมีน้ำที่นั่นมีชีวิต น้ำใจสำคัญมาก แต่น้ำใจ เวลาน้ำใจถึงตัวเราเองก่อน เวลาเรามีอารมณ์บนความโลภ ความโกรธ ความหลง เราจะไม่เห็นตัวเราเองเลย เราจะเห็นสิ่งที่เราโลภ เราโกรธ เราหลงนั้นเป็นความสำคัญ เวลาเราโกรธ เราก็โกรธเต็มที่ไปประสาเรา แต่จิตของเรา ความโกรธเกิดจากจิต ไม่ใช่จิต

แต่เวลาความโกรธเกิดขึ้นมา มันครอบงำจิตไว้ แล้วมันจะทำตามอารมณ์ของความโกรธอันนั้น ผลของความโกรธนั้น พอมันทำพอใจมันแล้วความโกรธนั้นก็หายไป เพราะได้ทำความพอใจมันแล้ว ความโกรธนั้นหายไปแล้ว ความโลภ ความโกรธ ความหลง ก็เลศค้นหาความทะยานอยาก มันสร้างความอยากความต้องการกับจิต แล้วมันก็ลากจิต เพราะลากจิต คำว่าลากจิตเพราะมันเกิดจากจิต มันไม่ใช่จิตนะ

คูสิ ถ้ามันความโลภเป็นเรานะ เวลาเราโกรธ ความโลภ ความโกรธเป็นเรานะ มันโกรธแล้วมันก็ต้องอยู่กับเรา เราโลกสิ่งใด พอเราสนองค้นหาแล้วมันหายไปไหนล่ะ แล้วมันเหลืออะไรไว้ เหลือจิตไว้ เหลือความรู้ความตถุผลึก เห็นใหม่

คำว่าโลกๆ เห็นใหม่ ความคิดเกิดจากจิต ความโลภเกิดจากจิต ในกิเลสตัณหา ทะยานอยาก มันลากจิตออกไปทำงานร่วมกับมัน เสร็จแล้วความโลภมันสะใจมันแล้ว มันก็ผ่านไป แต่ผลที่ได้รับก็คือจิตของเราไง ผลที่ได้รับคือหัวใจของเราไง สิ่งหัวใจของเรามันก็ตกผลึกความ โลภ ความโกรธ ความหลงที่สร้างบุญสร้างกรรม สร้างความ ความดีก็ได้บุญของเขา ทำความชั่วก็ได้ชั่วของเขา บุญกุศลมันตกอยู่ที่ใจนี้

ใจคือตัวโลก คือตัวทวารวระ คือตัวผู้ข้อง คือตัวสัตว์โลก นี่ผลของวิญญูะมันก็ เวียนไปของมัน เพราะแรงขับใจ สิ่งที่เป็นแรงขับเห็นใหม่ พลังงานที่มันมีแรงขับมาก มันก็ไปได้ไกล เพราะแรงขับ พลังงานที่มีแรงขับที่อ่อนกว่า แรงขับที่ปานกลางเห็นใหม่ เพราะแรงขับของกิเลสตัณหาความทะยานอยาก

ถ้าเรามีวุฒิภาวะของเรา เรายังรักษาของเรา คนทุกคนก็รักตัวเอง ทุกคนก็มีปัญญา แต่มีปัญญามองแต่เรื่องภายนอก ไม่มีปัญญามองเรื่องจิตของเรา มองเรื่องความรู้สึกที่ เกิดกับเรา ถ้ามีความรู้สึกที่เกิดกับเรา นี่ปัญญาอย่างนี้มันละเอียดเข้ามา แต่ละเอียดเข้ามา ถ้าจะพิสูจน์กันทางใด พิสูจน์ทางจิตวิทยาเห็นใหม่ ทางจิตวิทยา ทางจิตแพทย์ เขาพิสูจน์ ของเขา แต่พิสูจน์ของเขาทางจิตวิทยา ทางจิตแพทย์ เขาพิสูจน์เพื่อวิทยาศาสตร์ เพื่อรู้ เพื่อความเป็นปกติ

เวลาทางจิต เห็นใหม่ เป็นปกติ ทางวิทยาศาสตร์เพื่อรู้ เพื่อรู้อะไร รู้ทฤษฎีอันนั้น แต่เขาไม่รู้จักตัวเขาเอง ถ้าเขารู้จักตัวเขาเองนะ มันจะลึกซึ้งกว่านั้น ลึกซึ้งเพราะอะไร ลึกซึ้งเพราะมีพระพุทธศาสนา “พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน” ความรู้สึกอันนี้จะย้อนกลับมาที่นี้ ถ้าย้อนกลับมาที่นี้มันจะแก้ไขที่นี้

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลึกซึ้งมาก เพราะมันแก้ไขได้ตาม ความเป็นจริง แต่ถ้าเราพิสูจน์ด้วยปัญญาของโลกๆ มันแก้ไขไม่ได้ มันแก้ไขไม่ได้เพราะ มันเป็นเงา มันไม่ใช่ตัวจิต เห็นใหม่ คุณติ เราจะเอาเครื่องประดับทุกอย่างไปกองไว้ที่เงา เราไปยืนที่เงา เราเอาของประดับไว้ที่เงา เงามันได้อะไรขึ้นมา แต่ถ้าเราเอาไว้ที่ตัวเรา เรา ภูมิใจนะ เรามีเครื่องประดับนะ

นี่ก็เหมือนกัน คุณงามความดีของใจ กับคุณความดีของเงา คุณงามความดีของความคิดกับคุณงามความดีของจิต ที่นี้..พระพุทอย่างนี้ทั้งนั้นเลย.. พระพุทอย่างนี้ทั้งนั้น.. แต่พระพุทอย่างนี้พระก็ต้องมีฐานความจริงรองรับ เพราะฐานความจริงรองรับมันพิสูจน์ได้จริงใจ

มันพิสูจน์ได้จริง ตัวสารมันถึงมีคุณธรรมจริงใจ ไม่ใช่มีแต่ข่าวเล่าลือเห็นใหม่ มีแต่ฟังเขาเล่าว่า มีแต่ข่าวลือ มีแต่ฟังเขาพูด.. ฟังเขาพูด.. ทำไมเขาพูดอย่างนั้นล่ะ ก็เขาพูดตามๆ กันมา “หลักกาลามสูตร” เห็นใหม่ ไม่ใช่เชื่อตามๆ กันมา ไม่ใช่เชื่อตรรกะ พิสูจน์ได้ว่ามันเป็นจริงจริงอย่างนั้น ไม่ใช่เชื่อตรรกะพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ พิสูจน์ขนาดไหนพิสูจน์ได้ ... แต่ไม่ใช่เชื่อ

ไม่ใช่เชื่อเพราะอะไร เพราะมันแก้ทุกข์เราไม่ได้ เวลามันทุกข์มันร้อนขึ้นมา พิสูจน์ได้เลยเพราะว่า เขาว่าเป็นทุกข์.. เป็นทุกข์เห็นใหม่ ดูเวลาถูกมันร้อนเห็นใหม่ มันไม่เป็นอย่างนั้น มันเชื่อเราใหม่.. มันเชื่อใหม่.. มันเชื่ออารมณ์มัน ไม่ใช่เชื่อฟังคำสอนนะ

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันละเอียดเข้ามา มันจะรู้ของมัน ไม่ใช่เชื่อสิ่งนั้น ให้เชื่อประสบการณ์ ให้เชื่อสันตสิทธินะ เราดูเราเห็นของเราเอง เราสละของเราเองได้ ถ้าเราสละของเราเองไม่ได้ ใครก็สละให้เราไม่ได้ แล้วเราก็จะรู้ตามจริงไม่ได้

ถ้าเรามีน้ำใจเห็นใหม่ น้ำใจอย่างโลกน้ำใจ น้ำใจอย่างธรรม แล้วถ้าน้ำใจที่มันละเอียดมันเห็นแล้วนะ มันสลัดสังเวชนะ คูสิ เวลาหลงตาทำนพูด เวลาเขาคิดว่าเขาจะทำร้ายคนอื่น เท่ากับเขาทำร้ายตัวเอง

นี่ก็เหมือนกัน คิดแต่เรื่องเบียดเบียนคนอื่น เท่ากับเขาเบียดเบียนตัวเอง ตัวเขาไม่รู้สึกตัวนะ เขาไม่รู้สึกตัว แต่คนที่เห็น คนที่รู้ เพราะอะไร นั่นผลมันตกผลึกลงที่ใจ ผลมันตกผลึกลงตรงที่เวรกรรมอันนั้นเห็นใหม่ สิ่งที่เวรกรรมนี้ผลของวิญญะ วิญญะ เพราะแรงขับอันนี้มันจะหมุนมันไป นี้พูดถึงค่าน้ำใจ พูดถึงพระพุทธศาสนา พูดถึงชีวิตของเรา เรามีจิตของเรา เรามีสติปัญญาของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ เม.ย. ๒๕๕๗ ๗